

VZNESENÉ PRIPOMIENKY V RÁMCI MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

k návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2022

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných

6 / 2

Pripomienkujúci subjekt	Pripomienka	Text pripomienky	Typ pripomienky	Vyhodnotenie	Odôvodnenie
MFSR (Ministerstvo financií Slovenskej republiky)	Všeobecne	Do predloženého materiálu odporúčame doplniť odôvodnenie predpokladaného nárastu počtu prijímateľov pobytových sociálnych služieb o 400 v VI. stupni odkázanosti, ktorý vytvára vplyv vo výške 3,1 mil. eur. V analýze vplyvov sa predpokladá nárast počtu prijímateľov sociálnych služieb v VI. stupni odkázanosti o 400. Nie je jasné, na základe čoho bol tento odhad realizovaný, keďže v predchádzajúcich rokoch bol nárast počtu týchto poberateľov sociálnych služieb vyšší. V rámci každoročného zvyšovania finančných príspevkov sa tiež pravidelne nadhodnocuje počet poberateľov sociálnych služieb v ďalších stupňoch odkázanosti, na čo predložený materiál nijako nereflektuje.	O	N	Predpokladaný medziročný nárast počtu miest so štruktúrou týchto miest podľa stupňa odkázanosti so VI. stupňom, znížený oproti tejto kvantifikácii uvádzanej v predchádzajúcich rokoch je dôsledkom vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 na vývoj dopytu na poskytovanie sociálnych služieb v kolektívnych pobytových zariadeniach so zvýšeným nebezpečenstvom šírenia tohto nákazlivého ochorenia, v ktorých sa poskytuje sociálna služba cieľovej skupine prijímateľov najviac ohrozených fatálnymi dôsledkami tohto ochorenia (staršie fyzické osoby, fyzické osoby s chronickým ochorením a s ťažkým zdravotným postihnutím). V ambulantnej forme SS, kde sa dôsledky pandémie ochorenia COVID-19 prejavili v reálnom poklese dopytu po tejto forme sociálnej služby ešte výraznejšie

					<p>a z toho dôvodu nepredpokladáme v roku 2022 medziročné zvýšenie počtu miest..</p> <p>Kvalifikovaný odhad nárastu počtu miest v pobytovej forme SS vychádza z prieskumu realizovaného v súčinnosti s VÚC, ktoré sú príslušnými registračnými miestami, a disponujú údajmi o vývoji počtu miest v zariadeniach uvádzaných v súvisiacich registračných konaniach .</p> <p>Finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou nie je poskytovaný na reálny počet prijímateľov sociálnej služby, ale je poskytovaný v zásade na počet miest v zariadení podľa stavu registra poskytovateľov sociálnych služieb. Až na základe štvrťročného zúčtovania poskytnutého finančného príspevku prijímateľ tohto finančného príspevku za ustanovených podmienok vracia poskytnutý finančný príspevok za neobsadené miesta. Medziročný vývoj reálnej „obsadenosti miest v zariadení, resp. počtu prijímateľov v zariadení nemá vplyv na sumu poskytnutého finančného príspevku na rozpočtový rok, ale až na sumu reálne vyplateného finančného príspevku po realizácii štvrťročných zúčtovaní za 1. až 3. štvrťrok a koncoročného zúčtovania poskytnutého finančného príspevku z dôvodu neobsadenosti miest v zariadení.</p> <p>.</p>
--	--	--	--	--	---

MFSR (Ministerstvo financií Slovenskej republiky)	Všeobecne	Do predloženého materiálu odporúčame doplniť aj kvantifikáciu vplyvu samotného návrhu bez efektu nárastu počtu prijímateľov sociálnych služieb. V analýze vplyvov sa kvantifikuje vplyv návrhu súbežne z hľadiska dvoch efektov – zvyšovanie výšky finančných príspevkov a nárast počtu prijímateľov sociálnych služieb. Zmeny v počte prijímateľov sociálnych služieb sú však exogénne danou premennou, na ktorú samotný návrh nemá vplyv, a preto by mal byť v kvantifikácii samostatne uvedený aj vplyv predloženého návrhu.	O	N	<p>V Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu je v časti 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie uvedený vplyv na rozpočet v dôsledku medziročného zvýšenia výšky finančného príspevku bez vplyvu spôsobeného medziročným zvýšením počtu miest v zariadeniach (teda bez súvisiaceho medziročného nárastu štruktúry a počtu prijímateľov sociálnej služby na týchto nových miestach) : A) 1. 11 603 532 eur/ rok</p> <p>V bode B) 2. je uvedený vplyv na verejné financie- vplyv na rozpočet len v dôsledku medziročného nárastu počtu miest v zariadeniach- o 400 miest pri pobytovej SS, čo predstavuje 3 139 200 eur/rok.</p>
---	-----------	---	---	---	---

MFSR (Ministerstvo financií Slovenskej republiky)	Všeobecne	<p>V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, čiastočne rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu (ďalej len „analýza vplyvov“) sú vyčíslené celkové výdavky v sume 15 885 096 eur ročne od roku 2022, z toho rozpočtovo zabezpečený vplyv je len v sume 1 578 845 eur ročne, t. j. rozpočtovo nekrytý vplyv predstavuje sumu 14 306 251 eur ročne od roku 2022, pričom nie sú uvedené návrhy na úhradu zvýšených výdavkov. Upozorňujeme, že v aktuálnej etape tvorby návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 sa v limitoch výdavkov pre kapitolu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na jednotlivé rozpočtové roky neuvažuje s navrhovaným zvýšením finančných príspevkov na poskytovanie sociálnej služby. Žiadame preto v analýze vplyvov časti 2.1.1. Popis návrhu doplniť relevantný návrh na úhradu zvýšených výdavkov. V opačnom prípade nie je možné súhlasiť s predloženým materiálom, z ktorého vyplýva rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy.</p>	Z	N	<p>Predkladaný návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky vytvára právne podmienky na zabezpečenie udržateľnosti poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou a ich dostupnosti pre fyzické osoby, odkázané na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluhe, a to posilnením ich spolufinancovania zo štátneho rozpočtu na rok 2022. Z § 78a ods. 11 zákona o sociálnych službách vychádza povinnosť uverejniť nariadenie vlády, ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rok 2022, najneskôr do 30. júna 2021 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Účelom tohto finančného príspevku je spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov poskytovateľa sociálnej služby v zariadení podmienenom odkázanosťou na mzdy a platy zamestnancov a súvisiace odvody z tohto príjmu platené zamestnávateľom. Ide teda o posilnenie pokrytia najnákladovejšej zložky prevádzkových nákladov poskytovanej sociálnej služby, ktorou je osobná starostlivosť. Bez vytvorenia právnych predpokladov medziročným zvýšením výšky , tohto finančného príspevku, nemožno zabezpečiť stabilizáciu zamestnancov v sociálnych službách, ktorá je</p>
---	-----------	--	---	---	---

					<p>nesporne spojená so zvýšením úrovne ich odmeňovania. Bez stabilizácie týchto zamestnancov v sociálnych službách a tým zabezpečenia personálnych predpokladov na poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, môže dôjsť k ohrozeniu základných ľudských práv a slobôd prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, spojenému s ohrozenou bezpečnosťou poskytovanej sociálnej služby, a to reálnym nezabezpečením potrebnej osobnej starostlivosti o prijímateľov v zariadeniach podmienených odkázanosťou. Títo zamestnanci poskytujú sociálne služby pre 29 275 fyzických osôb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, z toho je 24 736 pobytových miest a 4 539 ambulantných miest v zariadení. Poskytovaním finančného príspevku na spolufinancovanie miezd a odvodov zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR sa podarilo stabilizovať zamestnancov v sociálnych službách a znížiť ich fluktuáciu. V poslednom roku (COVID- 19) zamestnanci sociálnych služieb poskytovali sociálne služby za veľmi zložitých podmienok nesporne aj so zosilnenou psychickou náročnosťou pri vykonávaní pracovných činností, s vysokým pracovným nasadením v mnohých prípadoch aj nad rámec svojho</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>pracovného času a na úkor vlastných osobných potrieb a potrieb svojich rodín. Poskytovali v karanténnych zariadeniach i v karanténnych oddeleniach zariadení osobnú starostlivosť zvýšenému počtu ťažko chorých klientov ako aj klientom v poslednej fáze ich života, čo negatívne vplývalo na ich zdravotný stav a psychiku. Pri nezvýšení finančného príspevku zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie SS v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou – účelovo určeného na spolufinancovanie miezd a súvisiacich odvodov zamestnancov v sociálnych službách, vzniká reálna obava, že pracovné pozície v týchto zariadeniach ako sestra, opatrovatelka ale i iný personál opustia prácu v zariadení sociálnych služieb, čo bude mať za následok výpadok odbornej pracovnej sily a fluktuáciu zamestnancov v sociálnych službách, na čo doplatia najmä prijímatelia sociálnych služieb – prevažne seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím. V súlade so záväzkami z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024, „ako jeden z predpokladov prevencie kolapsu systému sociálnych služieb zabezpečí vláda Slovenskej republiky lepšie finančné podmienky, celoživotné vzdelávanie a zvýšenie statusu a ochrany pre pracovníkov v</p>
--	--	--	--	--	--

					<i>pomáhajúcich profesiách vrátane neformálnych opatrovateľov.“.</i>
MFSR (Ministerstvo financií Slovenskej republiky)	Všeobecne	Žiadame nezvyšovať sumu finančných príspevkov na poskytovanie sociálnej služby a ponechať súčasnú výšku týchto príspevkov až do realizácie reformy posudkovej činnosti, ktorej predpokladaný termín je začiatok roka 2023. Zvyšovanie príspevkov na pobytovú sociálnu službu a ambulantnú sociálnu službu predstavuje nekryté rozpočtové vplyvy vo výške 14,3 mil. eur na rok	Z	N	Medziročné zvýšenie sumy finančného príspevku na poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou je zásadnou požiadavkou v záujme zabránenia kolapsu v sociálnych službách, a je v tomto smere v súlade so záväzkami z Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2020-2024 a je legitímnym

		<p>2022. Najvyššie výdavky smerujú na poberateľov sociálnej služby v najvyšších stupňoch odkázanosti. Z analýzy štruktúry odkázanosti prijímateľov sociálnych služieb a z medzinárodného porovnania vyplýva, že na Slovensku je výrazne vyšší podiel prijímateľov sociálnych služieb v najvyšších stupňoch odkázanosti než v iných krajinách. V tomto kontexte upozorňujeme na problém posudkového systému, v rámci ktorého je na Slovensku vyše 50 % posudzovaných osôb zaradených do najvyššieho stupňa odkázanosti, zatiaľ čo napríklad v Českej republike je to len vyše 10 %. Viaceré analytické a strategické výstupy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pomenúvajú nedostatky posudkového procesu – nízka miera transparentnosti, nejednotné kritériá, konflikt záujmov samospráv. V rámci Plánu obnovy a odolnosti sa Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaviazalo k realizácii reformy posudkovej činnosti najneskôr do prvého štvrtého roka 2023. Touto reformou sa majú zaviesť nové jednotné kritériá pre posudkovú činnosť a zjednotiť sa jej výkon, čím sa zároveň stane posudkový proces transparentnejším. Z uvedeného dôvodu požadujeme, aby sa do realizácie tejto reformy nevykonávala žiadna valorizácia finančných príspevkov na poskytovanie sociálnej služby.</p>			<p>verejným záujmom. Potrebu zvýšenia výšky finančného príspevku na rozpočtový rok 2022 nemožno posudzovať v kontexte s pripravovanou reformou posudkovej činnosti, ktorá má byť prijatá spolu so súvisiacim právnym prostredím až v následnom období. Predkladaný návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky vytvára právne podmienky na zabezpečenie udržateľnosti poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou a ich dostupnosti pre fyzické osoby, odkázané na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobslužbe, a to posilnením ich spolufinancovania zo štátneho rozpočtu na rok 2022. Z § 78a ods. 11 zákona o sociálnych službách vychádza povinnosť uverejniť nariadenie vlády, ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rok 2022, najneskôr do 30. júna 2021 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Účelom tohto finančného príspevku je spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov poskytovateľa sociálnej služby v zariadení podmienenom odkázanosťou na mzdy a platy zamestnancov a súvisiace odvody z tohto príjmu platené zamestnávateľom. Ide teda o posilnenie pokrytia najnákladovejšej zložky prevádzkových nákladov poskytovanej sociálnej služby, ktorou je osobná</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>starostlivosť. Bez vytvorenia realizácie právnych predpokladov medziročným zvýšením výšky tohto finančného príspevku, nemožno zabezpečiť realizáciu súvisiacej, požiadavky stabilizácie zamestnancov v sociálnych službách, ktorá je nesporne spojená so zvýšením úrovne ich odmeňovania. Bez stabilizácie týchto zamestnancov v sociálnych službách a tým zabezpečenia personálnych predpokladov na poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, môže dôjsť k ohrozeniu základných ľudských práv a slobôd prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, spojenému s ohrozenou bezpečnosťou poskytovanej sociálnej služby, a to reálnym nezabezpečením potrebnej osobnej starostlivosti o prijímateľov v zariadeniach podmienených odkázanosťou. Títo zamestnanci poskytujú sociálne služby pre 29 275 fyzických osôb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, z toho je 24 736 pobytových miest a 4 539 ambulantných miest v zariadení. Poskytovaním finančného príspevku na spolufinancovanie miezdy a odvodov zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR sa podarilo stabilizovať zamestnancov v sociálnych službách a znížiť ich fluktuáciu.</p> <p>V poslednom roku (COVID- 19) zamestnanci</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>sociálnych služieb poskytovali sociálne služby za veľmi zložitých podmienok nesporne aj so zosilnenou psychickou náročnosťou pri vykonávaní pracovných činností, s vysokým pracovným nasadením v mnohých prípadoch aj nad rámec svojho pracovného času a na úkor vlastných osobných potrieb a potrieb svojich rodín. Poskytovali v karanténnych zariadeniach i v karanténnych oddeleniach zariadení osobnú starostlivosť zvýšenému počtu ťažko chorých klientov ako aj klientom v poslednej fáze ich života, čo negatívne vplývalo na ich zdravotný stav a psychiku. Pri nezvýšení finančného príspevku zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie poskytovanie SS v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou – účelovo určeného na spolufinancovanie miezd a súvisiacich odvodov zamestnancov v sociálnych službách, vzniká reálna vážna obava, že pracovné pozície v týchto zariadeniach ako sestra, opatrovateľka ale i iný personál opustia prácu v zariadení sociálnych služieb,</p> <p>čo bude mať za následok výpadok odbornej pracovnej sily a fluktuáciu zamestnancov v sociálnych službách, na čo doplatia najmä prijímatelia sociálnych služieb – prevažne seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím. V súlade so záväzkami z</p>
--	--	--	--	--	---

[illegible]

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

Z – zásadná